

РЕЦЕНЗІЯ

кандидата педагогічних наук, професора Чистякової Ірини Анатоліївни на дисертацію **Ян Сісі «Професійна підготовка магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу»,**
подану на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Актуальність наукового дослідження Актуальність наукового дослідження Ян Сісі «Професійна підготовка магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу» зумовлена сучасними тенденціями розвитку мистецької освіти, інтеграцією України до європейського освітнього простору та зростаючими вимогами до професійної компетентності фахівців у галузі хореографічного мистецтва. В умовах реформування вищої освіти України особливого значення набуває вивчення досвіду підготовки магістрів хореографії в країнах Європейського Союзу, де сформовано ефективні моделі мистецько-педагогічної освіти, зорієнтовані на компетентнісний підхід, поєднання творчої та практичної підготовки, академічну мобільність, міжкультурну взаємодію та розвиток індивідуального творчого потенціалу здобувачів освіти. Аналіз провідних європейських практик професійної підготовки магістрів хореографії відкриває перспективи для модернізації національної системи мистецької освіти, удосконалення змісту, форм і методів професійної підготовки майбутніх хореографів, а також забезпечення її відповідності сучасним міжнародним стандартам і потребам культурно-мистецького простору.

Дисертація є складовою комплексного дослідження кафедри педагогіки Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка «Теоретичні та методичні засади інноваційного розвитку освіти у національному, європейському та глобальному контекстах» (реєстраційний номер 0121U107883).

Тему дисертації затверджено вченою радою Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (протокол № 10 від 29.04.2024 року).

Наукова новизна та практична значущість одержаних результатів.

Дисертаційне дослідження Ян Сісі характеризується безперечною науковою новизною та практичною значущістю, оскільки дисертантом уперше у вітчизняній педагогічній науці цілісно з'ясовано теоретичні та організаційно-педагогічні засади професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу; схарактеризовано стан розробленості проблеми професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти в порівняльно-педагогічному дискурсі; окреслено концептуальні та історичні засади професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу; обґрунтовано змістові та методичні засади професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу; висвітлено роль та місце цифрових технологій у професійній підготовці магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу; визначено сучасний стан професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти України й розроблено рекомендації щодо використання позитивного європейського досвіду в означених закладах.

Практичне значення дослідження полягає в тому, що схарактеризовані автором історичні, концептуальні, змістові та методичні засади професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу й відповідні рекомендації можуть бути використані у процесі формування національної освітньої політики в галузі вищої хореографічної освіти, розроблення професійних стандартів та методичного забезпечення означеного процесу, викладання лекційних та практичних занять для здобувачів освіти першої, другого та третього рівнів вищої освіти педагогічних та мистецьких закладів вищої освіти. Матеріали дослідження, а також джерельна база будуть корисними в подальших наукових пошуках у

відповідних галузях наукового знання, освітньому процесі закладів вищої освіти тощо.

Повнота викладу матеріалу дисертації в публікаціях

Основні положення та результати дослідження висвітлено у 8 публікаціях, серед яких 5 одноосібних, із яких 3 статті в наукових фахових виданнях України, 5 праць апробаційного характеру.

Тематика міжнародних та всеукраїнських наукових конференцій, під час яких здійснювалася апробація результатів кваліфікаційної праці, характер статей Ян Сісі, що відображають основні наукові результати дослідження, повною мірою сприяють розкриттю досліджуваної проблеми. Відтак, констатуємо, що матеріали дослідження пройшли належну апробацію.

Ступінь обґрунтованості наукових положень

Текст рецензованої дисертації має логічну побудову й послідовність у висвітленні ходу дослідження та його результатів. Здійснено глибокий аналіз поняттєво-термінологічного інструментарію. Автором подано обґрунтовані й виважені концептуальні положення дослідження, висвітлено можливості імплементації позитивного європейського досвіду на українському ґрунті.

Дисертація відзначається чіткою структурою. У вступі науково коректно й обґрунтовано визначено актуальність теми дослідження та відповідний науковий апарат. Відповідно до поставленої мети (з'ясувати теоретичні та організаційно-педагогічні засади професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу) визначено п'ять завдань, розв'язання яких уможливило комплексне використання низки теоретичних та емпіричних методів, схарактеризовано наукову новизну і практичне значення отриманих результатів, подано відомості про апробацію, структуру та обсяг дисертації.

У першому розділі «Теоретичні засади професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу» обґрунтовано стан розробленості проблеми професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу в

порівняльно-педагогічному дискурсі, висвітлено концептуальні та історичні засади професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу (завдання 1, 2).

Цілком переконливим є звернення автора до різних аспектів розгляду проблеми професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу.

Дисертантом простежено генезу хореографічної освіти в Європі, зокрема й професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу.

Другий розділ дисертації присвячено розв'язанню третього і четвертого завдань дослідження, а саме – обґрунтувати змістові та методичні засади професійної підготовки магістрів хореографії й висвітлити роль та місце цифрових технологій у професійній підготовці магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу. У такому контексті заслуговує на схвалення проаналізована автором широка джерельна база, що дозволяє детально проаналізувати особливості організації професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу.

Третій розділ дисертаційного дослідження спрямований на визначення сучасного стану професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти України й розроблення рекомендацій щодо використання позитивного європейського досвіду у процесі модернізації професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти в Україні. На основі узагальнення результатів аналізу дисертантом цілком слушно запропоновано низку рекомендацій щодо вдосконалення професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн України з урахуванням європейського досвіду. Рекомендації структуровано за аспектами (організаційним, змістово-процесуальним, методичним, професійно-педагогічним) та рівнями (державний та інституційний), окресленими в межах кожного з аспектів. Рогоджуємося з автором, що в організаційному аспекті

доцільно розвивати дуальну освіту, створювати міждисциплінарні та спільні освітні програми з європейськими ЗВО, підтримувати участь здобувачів вищої освіти в міжнародних проєктах, налагоджувати партнерство з індустрією танцю тощо. У змістово-процесуальному аспекті Ян Сісі рекомендовано інтегрувати сучасне програмне забезпечення та цифрові інструменти (відеоаналіз, візуалізація рухів, танцювальне нотування), застосовувати VR/AR і ШІ в навчанні, впроваджувати арт-менеджмент, інклюзію, мікрокваліфікації, а також розвивати лідерські та комунікативні навички здобувачів. У методичному аспекті доцільним є оновлення методичного забезпечення з урахуванням цифрових і ШІ технологій, що відповідають потребам нової генерації здобувачів. У професійно-педагогічному аспекті актуальними є міжнародна академічна мобільність (Erasmus+, Creative Europe), впровадження менторства й залучення до освітнього процесу практиків задля формування професійної ідентичності майбутніх хореографів.

Оцінка змісту та оформлення дисертації

Дисертаційне дослідження відповідає сучасним вимогам до структури, змістового наповнення й оформлення наукових результатів, вирізняється логічною послідовністю викладу, чіткістю формулювань і доступністю подачі основних положень, результатів та висновків. Аналіз змісту дисертації Ян Сісі дає підстави стверджувати, що представлена робота має ознаки цілісного, самостійного та завершеного наукового дослідження, яке пройшло необхідну апробацію та повною мірою відповідає чинним критеріям, установленим для дисертаційних праць.

Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Позитивно оцінюючи результати рецензованої дисертаційної роботи, вважаємо за доцільне окреслити деякі дискусійні положення й висловити побажання:

1. Визначаючи можливості використання позитивного європейського досвіду організації професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу, автору варто

було розглянути можливі ризики й обмеження, зокрема використовуючи метод SWOT-аналізу.

2. У дисертації доцільно було би передбачити й подати окремим додатком глосарій ключових термінів і понять, що стосуються професійної підготовки магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу, що сприяло би уніфікації наукового дискурсу в цій сфері.

3. Текст дисертації подекуди має стилістичні повтори й поодинокі орфографічні помилки.

Висновок

Ураховуючи актуальність досліджуваної проблеми, наукову новизну положень дисертаційної роботи, обґрунтованість, достовірність, теоретичну та практичну значущість отриманих результатів, вважаємо, що дисертація Ян Сісі «Професійна підготовка магістрів хореографії в закладах вищої освіти країн Європейського Союзу» є завершеним, цілісним, самостійним дослідженням, що відповідає чинним вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії», затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами), а її автор – Ян Сісі заслуговує на присудження ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки галузі знань 01 Освіта / Педагогіка.

Рецензент:

кандидат педагогічних наук, професор,
завідувач аспірантури і докторантури,
професор кафедри педагогіки,
Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка

Ірина ЧИСТЯКОВА

